

Nie do wiary! To Tatarzy?

Projekt realizowany przez Fundację Teatrikon odbywał się w przestrzeni przemysłowej lubelskiej dzielnicy Tatarzy. Jego założeniem była aktywizacja uczniów Gimnazjum nr 17 metodami edukacji pozaformalnej, poprzez trzymiesięczny cykl warsztatów. We współpracy z profesjonalnymi lubelskimi animatorami i artystami gimnazjaliści stworzyli spektakl teatralny, poruszający temat historii Tatar. Bazą do napisania scenariusza były ich osobiste doświadczenia oraz wspomnienia senierek z dzielnicy

Jednym z priorytetów, jakie w działalności kulturalnej wyznaczył sobie Lublin, jest aktywizacja dzielnic i rozwój kultury poza centrum miasta. Energia władz miasta zbiegła się z naszą pasją do rozwijania kultury w jej naturalnym lokalnym środowisku oraz z zainteresowaniem historią Tatar. Kilka lat temu na obszarze wokół gimnazjum realizowany był projekt „Osiedłówka”. Wtedy, w czasie wakacji, zaaranżowano stary amfiteatr, tworząc miejsce spotkań mieszkańców i odkrytą scenę dla artystów. Uczestniczyliśmy w tej akcji i polubiliśmy tę część miasta. Była w nas niezgoda na słowa: „Wasze dzieci nie mają tu przyszłości”, „Tatarzy są niebezpieczne”, „Kto chciałby tutaj mieszkać”. Ponadto jedna z członkiń zespołu projektowego – Ewa – wychowywała się na Tatarach, co było dodatkowym impulsem, by tam umiejscowić naszą inicjatywę.

Animacja i sztuka

Postanowiliśmy wyjść naprzeciw uprzedzeniom, tworząc z nastoletnimi mieszkańcami dzielnicy spektakl teatralny, oparty na ich doświadczeniach oraz na wspomnieniach ich dziadków, rodziców, innych osób związanych z dzielnicą. Pracę nad scenariuszem poprzedziliśmy szeregiem warsztatów tanecznych, kuglarskich, beatboxu oraz spotkaniami z seniorkami, których historie były bazą do dalszej pracy. Naszą sceną stały się korytarze szkoły. Każde piętro oddano innej opowieści, a utrzymanie całości w półmroku, gra cieni i włączenie prostych rekwizytów spowodowały, że w czasie finału przedstawienia „Witaj w świecie, gdzie obcy ginie” zapanowało ogromne skupienie.

W finałowej scenie pojawiła się potężna styropianowa kukła – Juliusz Tatar, wykonana samodzielnie przez młodych aktorów pod okiem artystycznych opiekunów. Walka z potworem i zwycięstwo nad nim to symboliczne zmaganie się ze stereotypami i zwycięstwo prawdy oraz siły młodych nad kierowanymi wobec nich oskarżeniami.

Projekt

Projekt składał się z naboru uczestników i akcji promocyjnej w szkole, trzymiesięcznej pracy warsztatowej na terenie szkoły i dzielnicowego domu kultury Bronowice, filii na Tatarach, oraz pracy nad samym spektaklem z wybraną grupą trzech uczniów. Realizacja projektu była oparta na warsztatach artystycznych, spotkaniach i dyskusjach, pracy przy tworzeniu spektaklu od podstaw: zakupach materiałów, projektowaniu i wykonaniu scenografii, wspólnej pracy nad scenariuszem.

Grupy docelowe

Łącznie w pracę warsztatową zaangażowaliśmy 30 uczniów, 6 animatorów kultury i artystów, sześciuosobową grupę inicjatywną i kilku członków fundacji.

Efekty

Efekty projektu to prowadzony przez kilka miesięcy blog, szereg zdjęć zebranych jako podsumowanie wspólnej pracy, dwa występy dla lokalnej społeczności, a przede wszystkim zawiązanie się grupy kilku gimnazjalistów, którzy od tej pory zaczęli się włączać w działania kulturalne w Lublinie. Uważamy za sukces nasz rozwój osobisty osiągnięty dzięki wspólnej pracy, pokonaniu drobnych problemów.

Uczyliśmy się w myśl zasad edukacji pozaformalnej.

Finansowanie i partnerzy

Projekt był finansowany z programu „Młodzież w działaniu”, Akcja 1.2. „Inicjatywy lokalne”, we współpracy z Gimnazjum nr 17 w Lublinie oraz DDK Bronowice – filia na Tatarach.

Wyzwania

W czasie trwania działań na Tatarach spotkaliśmy się z niewiarą kilku nauczycieli, którzy projekt uważali za dobry, ale zbędny. Dzięki silnemu zaangażowaniu części gimnazjalistów udało się jednak zmienić to nastawienie. W planach sugerowaliśmy, że w projekcie weźmie udział większa grupa uczniów, niż to się finalnie udało. Nie uznajemy tego za porażkę, ale zdecydowanie zderzyliśmy się z rzeczywistością, w której nie każdy czuje potrzebę i chęć rozwoju artystycznego według przyjętych przez nas założeń. Poczuliśmy, że nie tak łatwo jest podejmować dialog z lokalną społecznością, że wymaga to znacznego zagłębienia się w przeszłość dzielnicy, osobiste historie. Zależało nam na kontynuacji pracy z dzielnicą, jak dzieje się w innych naszych projektach edukacyjnych. Z kolejną edycją tego projektu jeszcze nie udało nam się wrócić na Tatary.

Zdanie do czytelnika

Animatorze, pamiętaj, że siłą projektu jest ostatni etap – pomnażanie rezultatów.

Krótki opis instytucji / organizacji / o autorach

Fundacja Teatrikon

Fundacja działa w Lublinie od 2010 roku, animując i rozwijając życie kulturalne lubelskiej młodzieży poprzez warsztaty, konferencje, prace badawcze, codzienne spotkania, gry miejskie, budowanie sieci. Inwestujemy w wymianę doświadczeń oraz w młodych, to oni będą kolejnymi twórcami i świadomymi odbiorcami kultury. Do najważniejszych realizowanych przez nas projektów należą: Festiwal Teatralny Zwierciadła (w 2013 roku obchodził 10 urodziny), LOkomotywy, Stacje Kultury, Spotkajmy się Teatralnie!, Synestezja, Tydzień Edukacji Pozaformalnej i Kulturalnej.

Pomysł i realizacja projektu: Ewelina Jurasz i Agata Sztorc

Fundacja Teatrikon

województwo lubelskie

ul. Szpinalskiego 4/17, 20-860 Lublin

www.teatrikon.org.pl